

პლანეტის გადასარჩენად

(ჯადოსნური მოთხრობა)

ეს არის მოთხრობა ნუგო პაპასა და მისი ოთხი

შვილიშვილის(მათე,დათა, სანდრო და გეგა) შესახებ, რომლებმაც ვირუსის გავრცელების შემდეგ დედაქალაქში საცხოვრებელი კორპუსის სახურავზე ბაღი გააშენეს. ხოლო ბაღის განაპირას, ხეხილის ჩრდილში სკოლა გახსნეს. მოთხრობის გმირებმა დედაენის გადასარჩენად „დაკარგული სიტყვების ლექსიკონი“ შეადგინეს. დაკარგულ სიტყვათა ლექსიკონში არსადთქმული, იშვიათი ან მივიწყებული სიტყვები იწერება და გროვდება. გარდა ამისა, მათ სურთ ყველა კორპუსის სახურავის მწვანე ნარგავებით განაშენიანება. მოთხრობა ეთმობა იმ საინტერესო მოსაზრებებს, რომელიც ჩვენი ჭკუა-გონებით სავსე გმირების თავში იბადება პლანეტის გადასარჩენად და შორეულ ვარსკვლავეთში სამოგზაუროდ. ნუგო პაპასთან ცხოვრობს ხმელ-ხმელი, ჭარმაგი ძაღლი დონ-კიხოტ ლამანჩელი, გამჭრიახი ყმაწვილი კატა ვეფხია და ორი ჭაბუკი ზღვის გოჭი, გილგამეში და ენქიდუ. ასევე ნუგო პაპას ბაღ-ბოსტნის მოვლაში ეხმარებიან მისი განუყრელი მეგობრები, ასაკოვანი, ხეხილის ჩრდილში დაყუდებული, ყოვლადგარინდული გოლიათი კურდღელი სახელად ცამცუმი და მოხუცი კეთილი გველი პლატონი. ნუგო პაპასთან მოფრინდა წუწკ პატრონს გამოქცეული ტანჯული ბრძენი თუთიყუში სიზიფე, რომელსაც წინა პატრონი შიმშილისგან კლავდა. იგი ჯოჯოხეთიდან პირდაპირ სამოთხის ბაღში აღმოჩნდა.

- ოხ, ჩემო პატრონო, რა დიდებული დღე გათენდა - დაიკრუსუნა დილაადრიან სიზიფემ.
- მაშ, რაღა გავიშვიშებს ჩემო სიზიფე - ღიმილით უთხრა ნუგო პაპამ თუთიყუმს.
- ცუდი დღეები მახსენდება და სიხარულით მეტირება - რომ ბედმა შენნაირ გულმოწყალებსა და ჭკვიან კაცს შემახვედრა ჩემო პატრონო. გარდა ამისა...
- გარდა ამისა? - ჩაეკითხა ნუგო პაპა.
- გარდა ამისა, ჩვენს ბაღზეც ვდარდობ, ჩვენს სახურავზე და საერთოდ ქალაქზე. რა იქნება ხვალ, როდის გადაივლის ეს სენი, რომ ძველებურად შევინავადო ხალხითა და სიცოცხლით სავსე ქუჩებში. ნეტავ, რას გვიმზადებს ბედი...
- ყველაფერი კარგად იქნება- დაამშვიდა მათემ თუთიყუში.
- აბა ჩემო სიზიფე რა მოგვიტანე დაკარგული სიტყვების ლექსიკონისთვის- იკითხა ნუგო პაპამ.
- მზეფესვია, ფესვიმზე, ალისვია, ვაზიმდერა, მზედალია, მზესვია, ალთასმანი, ალსასმური, აღმასმური, ალიცრემლი, მზეანთია, ალიწონა, ალისტანი, ალისარი, ალიკვარი, ალიჰანგი, ალოვანი, ალიზარი, ალისთვალი, ალთაპირი, ალთავაზი, ალთარქა, ალთაღვინო, მზისწილი, ხეწიდა, ხეგრეხილი, სხივკიდური, მზისკიბე, ცისკიბე, სხივკიბული, ცისკიბული, მზენაკიდი, მზისკიდული, ფერანთია, მზემდინარე, სხივეული, ფერვაზტანი, ფერხმოვანი, ხმავაზთანი, ალისვაზი, ვაზისალი, ალისღვინო, ალირქა, რქაალი, მზისღვრილი, რქისა, მზისამარა, რქაწმინდა, მზეეფერა, მზეგრეხილი, ქარვაალი - ჩამოარაკრაკა სიზიფემ.

- უთქმარი, თაფლისული, მზემახარა, თვალბადაგი, ფერტკბილი, ღერომზე, ალიღერო, ყელიღერა, რქასხივი, რქაწრფე, ალიდარი, ალადარი, ძირწრფელი - არ ჩამორჩა სიზიფეს ვეფხია.

- ალიარი, ჰანგიარი, ჩანგიარი, ალისმაგი, ალიჩანგი, ვაზისჩანგი, ფესვჩანგური, რქაჩანგური, თავბადაგი, რქაბადაგი, თავტკბილი. - განაგრძო დონ-კიხოტმა.

- ალიჭური, მზემეწვია, მზეწურვილი, ხემზისცური, ცასუცქირა, მზისყელა, მზემისული, მზევარი, მზეეხვია, მზეესია, აზირვაზი, სპავაზი, მზერხეული- მიეშველა მეგობრებს პლატონიც.

- სულ ეს არის? - იკითხა კმაყოფილმა ნუგო პაპამ.

- 87 სიტყვა ცოტა არ არის - აჭყიპინდა ენქიდუ.

- 87 კი არა 88 - უარესად აჭაჭყანდა გილგამეში.

- სხვისი სიტყვების თვლას ერთი-ორი თქვენიც მოგეფიქრებინათ ჯობდა, - დაუცაცხანა გოჭებს ვეფხიამ.

- შენ რა გინდა? - ეცნენ კატას ზღვის გოჭები.

- რა მინდა და ტაბულა ისწავლეთ კარგად, რა უნდა მინდოდეს. - ფორთოხლის ხის ტოტზე მოკალათდა ვეფხია.

- ჩვენ ვიცით რასაც ვიზამთ- გაეზუტნენ კატას ზღვის გოჭები და სამაგიეროს გადასახდელად ბაღის სიღრმეში მიიმალნენ.

- ნუ გაუწყრები ნურაფერზე გოჭებს ჩემო ვეფხია, - სთხოვა ნუგო პაპამ კატას; მე მხოლოდ იმ დღეზე ვფიქრობ როცა „დაკარგულ სიტყვათა ლექსიკონს“ მთელ პლანეტას სიხარულით გავუზიარებთ. ამისთვის კი ყველამ ერთად უნდა ვიზრუნოთ.

- სად ხარ, ცამცუმ ძმაო, შენი „ხმაოქროვანი“ გაგვაგონე - გასძახა კურდღელს თუთიყუშმა. შემოურთდი ჩვენს სევდით გაჟღენთილ და სიხარულით მბჟუტავ საზოგადოებას. მინდა გულისთქმა გაგიზიარო და ქედი მოვიხარო შენი გოლიათური ბუნების წინაშე. რადგან ყველაზე ძნელ დღეებშიც კი ჩვენი კორპუსის სამირკველივით მტკიცე, ჩვენი განათების ბოძივით უდრეკი და ჩვენი სადარბაზოს მტვერივით უხილავი ხარ...

ამ უკანასკნელი სიტყვების შემდეგ კი სიცილისგან თავის შეკავება შეუძლებელი გახდა. ამიტომ მეგობრები იქამდე მხიარულობდნენ და ხუმრობდნენ, ვიდრე არ მოსალამოვდა და მზე ბაღ-ბოსტნის კუთხეში არ მიიმალა.

- ძალიან გთოვთ, მეგობრებო, ჯერ ვისაუბროთ იმაზე, თუ როგორ ვიხსნათ, ოკეანეში ჩადირვისგან ჩემი მიწა, ჩემი სამშობლო, ჩემი მალდივია, ჩემი შაბიამნისფერი ზურმუხტოვანი კუნძულები და შემდეგ ვიმსჯელოთ სხვა საკითხებზე -აჭახჭახდა მთვარის ამოსვლისთანავე სიზიფე და პლატონს ისე ახლოს აუბუთქუნა თავისი ეგზოტიკური ფრთები, გველი მოულოდნელობისგან ზღარბნაჩხვლეტივით აიფოფრა, თუმცა, მალე მოეგო გონს და თუთიყუშს ბოდიშიც კი მოუხადა სახიფათო ქცევისთვის.
- როგორი გულმავიწყი ხარ, ჩემო სიზიფე, განა არ ვთქვით, რომ, როცა ადამიანები არხებს გაჭრიან მიწისქვეშა სიცარიელეებისკენ, შენი სამშობლო არა თუ გადაურჩება წყალქვეშ ჩადირვას ,მთაგორიან ქვეყანადაც იქცევა, რადგან მთელი შვიდასი მეტრით დაიწევს ზღვის დონე- გაახსენა ცამცუმმა თუთიყუშს.

- ვთქვით, ვთქვით, ისიც კი ვთქვით, რომ ამერიკის კონტინენტთან კარიბიის ზღვაში ჩადირული უძველესი პირამიდების ქალაქი ოკეანის ზედაპირზე ამოყვინთავს და მზის სინათლეს იხილავს- აჭყიპინდა გილგამეში.
- ნამდვილად, ნამდვილად - წრიპინით დაემოწმა მძას ენქიდუც.
- ზღვის გოჭების გადასაწყვეტი რომ გახდება პლანეტის ბედი, იმ პლანეტის მაცხოვრებლების საქმე ვერ არის კარგად -დაამთქნარა ვეფხიამ და უკმაყოფილოდ გააფხაჭუნა თათი თუნუქის სახურავისკუთხეზე.
- რა ვთქვით ცუდი? - უარესად აჭყვიტინდნენ ზღვის გოჭები.
- დაწყნარდით, მეგობრებო, საჭიროა მზის ენერგია, მისი თვალისმომჩრელი ელვარება და დაუნდობელი გამოსხივება სიკეთედ გარდაექმნათ. რათა შეჩერდეს გრენლანდისა და ანტარქტიდის სწრაფი დნობა, საერთოდ პლანეტის დათბობა. - თქვა პლატონმა.
- მართალია, პლატონი - დაეთანხმა გველს ნუგო პაპა. უნდა აშენდეს მზის ქალაქები, მზის ქარხნები, შეიქმნას მზის მანქანები და საწვავი. გაკეთდეს საჰაერო გზები და ტრანსპორტი.
- აღორძინდეს ქარის სადგურები, გამოვიყენოთ ზღვის მიმოქცევის ენერგია, მთვარისა და პლანეტების მიზიდულობის აუთვისებელი ძალები, ყველა ის შესაძლებლობა რასაც ასე უხვად გვთავაზობს ჩვენი პლანეტარული სისტემა. - კვერი დაუკრა ნუგო პაპას დონ-კიხოტმა და ფეხი ისე მჭახედ გაატკაცუნა, ცამცუმს ცალი თვალი მოღრუბლული ზეცისკენ გაექცა, წვიმას ხომ არ აპირებსო.
- გარდა ამისა, კოსმოსშია გასატანი წყნარი ოკეანიდან თითქმის მადაგასკარის ზომის მცურავი ნაგვის კუნძული და კიდევ სხვადასხვა პატარ -პატარა ნაგვის კუნძულები, რომლებიც ოთხივე ოკეანეში ყოველწლიურად მატულობს. -განაგრძო ცამცუმმა.
- ვინმე თუ დაფიქრებულა, რა მოუვა ამ ნაგვის კუნძულებს თუ კოსმოსში არ გავიტანთ და მიწისქვეშეთში ჩავუშვებთ ოკეანეებთან ერთად ამ გზით დიდ სანაგვე ყუთად გადავაქცევთ დედამიწას. ამიტომ ჯერ ეს ნაგავი უნდა გადავყაროთ კოსმოსში და შემდეგ ვიმსჯელოთ ზღვის დონის დაწევაზე. - დაეთანხმა პლატონი კურდღელს.
- გარდა ამისა, მცურავ ნაგვის კუნძულებზე ვირთხების მოზრდილი დასახლებები ჩნდება, რომლებიც ძალიან სწრაფად მრავლდებიან და უკვე საკუთარ დასახლებებს ქმნიან. ნაგავი იხრწნება, წყალი ბინძურდება და ოკეანის ბინადრები იწამლებიან. ამაზეც უნდა ვიფიქროთ - დაამატა სიზიფემ.
- უდაბნოებიც უნდა გავაცოცხოთ - თქვა სანდრომ.
- ყველაზე მთავარია, როგორ შევაჩერებთ პლანეტის საყოველთაო დათბობას. - თქვა მათემ.
- აი ამას კი, ყველაზე უკეთ ჩვენი ყოვლადბრძენი კატა მოგახსენებთ. -უეცრად აპილპილდა თუთიყუში ვინაიდან კატის გამაბრაზებლად მომწუსხველ მზერას გადააწყდა.
- რატომაც არ მოგახსენებთ თავად ბრძენო და ჩვენი უსაყვარლესო ფრინველო, ამისთვის საჭიროა ჩვენს პლანეტას სასწრაფოდ დავახუროთ ხელოვნური ქუდი. ხოლო შემდეგ ვიზრუნოთ იმაზეც, როგორ შემოვარტყათ მას მზისგან დამცავი წყლის სარტყელი. როგორც ეს წარღვნამდე ჰქონდა. - განაცხადა ვეფხიამ.
- გასაგებია, ზარმაცო ვეფხვო, რომ ხელმეორედ უპირებ წარღვნას დედამიწას, მაგრამ აი ამ ქუდის მორგებას როგორ აპირებ მისთვის? - ჰკითხა სიზიფემ კატას.
- მზის დაბნელებისთვის თუ გიცქერია მაგ გამჭრიახი და გულისგამგმირავი თვალებით, ბრძენო ფრინველო? - კითხვა დაუბრუნა ვეფხიამ თუთიყუშს.

- მერე?- მოლბა თუთიყუში.
- ზუსტად მთვარესავით ავაფარებთ მზეს რაიმე თბოგაუმტარი მასალით დამზადებულ სხეულს, ისიც დრო და დრო, ალაგ-ალაგ და უღრუბლო ამინდებში.- თქვა კატამ.
- ვიდრე ქუდს დავაფარებთ დედამიწას, ხელოვნურად ქარის შექმნა და მართვა თუ შეიძლება ღრუბლების ერთი ადგილიდან მეორეზე გადასარეკად? - გაუბედავად ამოიწრიპინა ენქიდუმ.
- ნუ დაგავიწყდებათ, რომ დასათვლელი გვაქვს მიწისქვეშა გიგანტური სიცარიელეებიც, სადაც ოკეანის ნაწილი უნდა ჩავუშვათ, შეიძლება საერთოდაც აღარ დაგვჭირდეს მისი კოსმოსში გადაღვრა. - თავი გამოიღო გილგამეშმაც.
- ისე არ გააკეთოთ, რომ უდაბნოებში გასაშვები წყალი არ დაიტოვოთ პლანეტაზე, საფიქრალი გვაქვს ისიც, თუ როგორ ავიტანოთ წყალი და ჰაერი მთვარეზე-აიბურძგლა ვეფხია.
- ასევე მოსაგონებელია, რა გზით მოვძებნოთ ცოცხალი არსებებით დასახლებული პლანეტები კოსმოსურ რუკაზე- კვერი დაუკრა კატას პლატონმა.
- ხოლო შემდეგ ვიზრუნოთ კოსმოსის გაცოცხლებაზე, გადავიტანოთ წყალი და ჰაერი ჯერ მზის სისტემაში, შემდეგ კი თითოეულ გალაქტიკაზე. ამისთვის კი ისეთი ენერგიის მოძიება და კოსმოსში სამოგზაუროდ გამოყენება მოგვიწევს რომელიც უსასრულო მანძილების დაფარვის შესაძლებლობას მოგვცემს, შეუზღუდავი იქნება და უვნებელი. - წერტილი დაუსვა მეგობრების წინადადებას ცამცუმმა.
- მაგალითად ? - იკითხა გეგამ.
- მაგალითად ისეთი ენერგიის როგორიცაა გრავიტაციული ძალა. მაგრამ გთხოვთ მიწაზე დავეშვათ, ძვირფასო გამომგონებლებო, ჯერ დედამიწას უნდა მივხედოთ. - ადამიანები ბუნების წიაღში უნდა დაბრუნდნენ - ამოიოხრა დონ-კიხოტმა.
- ესპანელი მართალია, - ისევ აზოზოქრდა სიზიფე. ხომ ვთქვით რომ მოვიფიქრებდით ისეთ რამეს, რაც დედამიწელებს ომზე, ძალადობასა და განადგურებაზე უარს ათქმევინებდა?
- ნუთუ აქამდე ვერ მიხვდით რატომ გააშენა ბაღი კორპუსის სახურავზე ნუგო პაპამ? - ხმა ამოიღო აქამდე ჩუმად მყოფმა დათამ და თვალმოჭუტულ პლატონს ხელი სტაცა. ყველა სმენად იქცა.
- ჩვენ უნდა მოვუსმინოთ პლანეტას, მასთან ურთიერთობის ახალი გზები გვჭირდება, მისთვის გასაგები ენით უნდა ველაპარაკოთ - დაკარგული, იშვიათი, მივიწყებული და ჯერუთქმელი სიტყვებით მოვეფეროთ. უმტკივეულოდ და უვნებლად უნდა ვიცხოვროთ მასზე და მასთან ერთად. ჭრილობები შევუხვიოთ. უფრო მეტი ხეებით, ბუჩქებით, ბალახებით და ყვავილებით მოვრთათ დედამიწა-გაიღიმა დათამ.
- რაც მეტი იქნება მწვანე საფარი პლანეტაზე, მით მეტ ნახშიროჟანგს შთანთქავენ მცენარეები და მით მეტ სუფთა ჰაერს ვისუნთქებთ, რაც მეტი იქნება სუფთა ჰაერი, მით უფრო მეტი ვიტამინები და მინერალები გაჩნდება წყალშიც. გარდა ამისა, მწვანე საფარი, დაიცავს დედამიწას მზის მავნებელი გამოსხივებისგან და გადახურებისგან. - განაგრძო სანდრომ.
- მილიონობით წელია ადამიანების დაუდევრობისა და მწვანე საფარის შემცირების გამო დედამიწაზე დიდი რაოდენობით მომწამვლელი ნივთიერებები დაგროვდა ჰაერში, წყალსა და ნიადაგში, პლანეტა ვეღარ ასწრებს გარემომცველი სითბური ეფექტის შემცირებას, აი რა ხუთავს და ახრჩობს პირველ რიგში ჩვენს პლანეტას და მის ბინადრებს. -დაამატა მათემ.

- უნდა შეიქმნას სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების სისტემები. ჩვენ უნდა მივუხედოთ დედამიწას მისთვის საზიანო ატმოსფეროს გაუვნებელოებაში. ადამიანებმა უნდა დაიცვან თავიანთი პლანეტა საყოფაცხოვრებო მავნე ზეგავლენისგან, ნუთუ არსებობს სხვა რამ, დედამიწის გადარჩენაზე მნიშვნელოვანი? - კითხულობს გეგა .
- მაშ, რაღას ვუყურებთ, ბიჭებო, საქმეს შევუდგეთ, ესეც თქვენი „მზეფესვიები“ - ჩაიცინა ნუგო პაპამ, ჯიბიდან რამდენიმე ყვავილის მარცვალი ამოიღო და ფხვიერი მიწით სავსე მოზრდილ თიხის ქოთანში ცერა თითით ღონივრად ჩათესა.
ვეფხიამ, ცამცუმმა და დონ-კიხოტ ლამანჩელმა თითქმის ერთდროულად დაიკრიფეს ხელები გულზე, პლატონმა კუდით მოიჩრდილა მზე და სევდიანი სახით გახედა მომღიმარ ნუგო პაპას, ხოლო ზეცად ფრთააპყრობილი სიზიფე შეუსვენებლად მოჰყვა ძვირფასი პატრონის ქება-დიდებას. გილგამეში და ენქიდუც კი მიხვდნენ, თუ რატომ გააშენა ნუგო პაპამ ბაღი კორპუსის სახურავზე და რატომ უნდოდა მთელი ქალაქისა და ქვეყნის ბაღნარად ქცევა. რაღა თქმა უნდა პლანეტის გადასარჩენად.
- ამ შხამიან ვირუსსაც ეს ყვავილები დაამარცხებენ არა, პაპა? - ჰკითხა გეგამ პაპას და ახლად ჩათესილ მარცვლებს წყალი დაუსხა.
ნუგო პაპამ უხმოდ დაუქნია თავი შვილიშვილს და ლიმნით გაჟღენთილი ჰაერი ღრმად ჩაისუნთქა. სადამოვდებოდა. მხოლოდ მზის უკანასკნელმა სხივმა შეამჩნია ნუგო პაპას თვალიდან ჩუმად ჩამოგორებული მარგალიტის მარცვალი.